

[Gert Petersen]

er tale om, er Kina, som kom først, og derefter Sovjetunionen.

Nu vel, disse erklæringer, som efterlyses i den østtyske resolution, er ikke helt, hvad vi taler om i 3. maj-dagsordenen, det erkender jeg. Der efterlyses vi en traktat om ikke-førstebrug, og det kan motivere, at Danmark undlader at stemme, men der er ikke så stor afstand til 3. maj-dagsordenen, at vi med rimelighed kan stemme imod. Når vi alligevel gør det, så kan det være svært at finde årsagen, medmindre den da er, at Danmark principielt stemmer imod alt, hvad der foreslås af Østlande, uanset indholdet. Helt så primitiv tror jeg dog ikke at dansk udenrigspolitik er. Årsagen er langt snarere, at resolutionsteksten strider imod den gældende NATO-strategi, der er baseret på, at NATO forbeholder sig ret til at være den første, der bruger atomvåben under en krig.

Men det er jo ikke bare resolutionsteksten i FN, der strider imod denne NATO-strategi. Det gør den pågældende passage i 3. maj-dagsordenen også. Når den opfordrer til forhandlinger om en traktat mellem de to alliancer om ikke-førstebrug, så ligger der jo heri, at NATO må opgive sin førstebrugsstrategi; ellers har talen om en traktat ingen mening.

Mere relevant end at begræde afstemningen i FN er det derfor nok at spørge: hvad gør den danske udenrigsminister for at fremme det pågældende punkt i 3. maj-dagsordenen? Eller med andre ord: hvorfor stiller Danmark ikke selv et resolutionsforslag i De Forenede Nationer, hvor de to pagter opfordres til at indlede forhandlinger om en ikke-førstebrugstraktat? Det er jo ikke engang et voldsomt vidtgående skridt, for der er jo ikke tale om, at førstebrugsretten er opgivet fra Vestens side i og med, at man stiller sådan et forslag. Det, der er tale om, er, at Vesten accepterer, at man kan forhandle om en traktat, som indebærer en generel ikke-førstebrugsordning.

Den eneste forklaring, jeg kan finde på denne passivitet fra regeringens side, er frykten for at støde an i NATO. Så snart selve NATO-strategien er inde i billedet – det er den ikke med prøvestop, det er den ikke med fastfrysning – så er det, at det kniber med at opfylde folketingets retningslinjer, og det var, hvad vi så for et par dage siden på NATOs forsvarministermøde. Her underskrev

Danmark et communiqué, hvori der udtrykkes støtte til USAs indstilling til rumforsvaret. Ganske vist – det har jeg læst i Berlingske Tidende, som der har været henvist til nogle gange her i dag – fik forsvarsministeren ændret vendingen »støtte til USAs positioner« til ordene: »støtte til USAs indstilling til rumforsvar«. Vi støtter altså ikke positionerne, men vi støtter indstillingen. Jeg mener, at man skal være forsvarsminister eller måske Berlinger-korrespondent for at se forskellen. USAs indstilling til rumforsvar er som bekendt, at der skal opbygges et SDI-system, også kaldet stjernekrigssystem, og at udviklingen af dette system ikke er noget forhandlingsobjekt, altså ikke er noget, der kan forhandles om. At udtrykke støtte til den indstilling er efter min opfattelse klart at udtrykke støtte til et våbenkapløb i rummet, en militarisering af rummet, og det er eklatant i strid med folketingets herom vedtagne dagsordener. Det er også forbavsende – hvis meldingen ellers er rigtig, og jeg vil da ligesom hr. Lasse Budtz sætte spørgsmålstegn ved det – at den danske forsvarsminister skulle have været med til at kritisere Holland, fordi de afskaffer nogle atomvåben. Det turde i hvert tilfælde være i strid med ånden i samtlige dagsordener, som vi har vedtaget om atomoprustning. Det er ikke acceptabelt hverken i De Forenede Nationer eller i NATO. Ingen af de dagsordener, hvori folketinget har angivet retningslinierne på dette område, siger noget som helst om, at dagsordenen dog ikke gælder, hvis den støder an mod gældende NATO-strategi. Det turde være indlysende, at nogle af de dagsordener, der er vedtaget, tværtimod har som sigte at få ændret denne strategi, og det gælder bl.a. 3. maj-dagsordens punkt om ikke-førstebrug af atomvåben.

Derfor må vi insistere på som et minimum, at regeringen nu forbereder sit eget resolutionsforslag til næste års FN-samling i overensstemmelse med 3. maj-dagsordenen, og at dette allerede meddeles nu i en stemmeforklaring på plenarmødet i FN, når der skal stemmes om den foreliggende resolution om ikke-førstebrug.

Det er på den baggrund, at hr. Albrecht-sen og jeg selv har udarbejdet det dagsordensforslag, der er fremsat i dag, og som vi meget gerne så vedtaget. Hvis det ikke kan lade sig gøre, vil vi stemme for det socialde-